

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН САНХҮҮГИЙН ХЯНАЛТ,
ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР
ХУРЛЫН ТЭМДЭГЛЭЛ

2025 оны 04 сарын 02 өдөр

Дугаар 02

Сүхбаатар сум

Дотоод аудитын хорооны хоёрдугаар хуралдаан

Дотоод аудитын хорооны хурал 2025 оны 04 дугаар сарын 02-ны өдрийн 15:00 цагаас Засаг даргын хурлын өрөөнд эхэлж 17:00 цагт дуусав. Хурлын ирц 100 хувийн ирцтэй хуралдав.

Хуралд:

Дарга:	Н.Лхагвадорж
Нарийн бичгийн дага:	Т.Мөнхзул
Гишүүд:	Т.Одсүрэн, Ө.Сувдаа, Б.Янжинлхам, Х.Мөнхжаргал, А.Дашбат А.Гэрэлмаа

ХЭЛЭЛЦСЭН НЬ:

1. Цэнгэг-Ус, Өргөн ОНӨААТҮГ-ын үйл ажиллагааны үр дүнд хийсэн дотоод аудитын дүнгийн тухай.
2. Монгол Улсын Сангийн Сайдын баталсан “Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар” түүний харьяа газар, газрын үйл ажиллагаанд хийх нэгдсэн хяналт шалгалтын удирдамж”-ийг үндэслэн Сэлэнгэ аймгийн ГХБХБ-ын газарт хийсэн хяналт шалгалтын үр дүнгийн тухай.
3. Шаамар сумын Засаг даргын тамгын газар, ИТХ-ын ажлын алба, Сэлэнгэ аймгийн Худалдан авах ажиллагааны газарт 2023, 2024 онуудад хийсэн санхүүгийн хяналт шалгалтын дүнгийн тухай

СОНССОН НЬ: Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газрын дарга Т.Одсүрэн хэлэлцэх асуудлын хүрээнд мэдээллийн дарааллын дагуу танилцуулгыг хийв. Үүнд:

1. Цэнгэг-Ус ОНӨААТҮГ-ын санхүүгийн үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийсэн дүнгийн тухай.

“Цэнгэг-Ус” ОНӨААТҮГ

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газраас Цэнгэг Ус ОНӨААТҮГ-ын 2023-2024 оны үйл ажиллагаанд хийсэн дотоод аудитын хүрээнд байгууллагын засаглал, санхүүгийн үйл ажиллагаанд хууль, тогтоомж, дүрэм журмыг хэрэгжүүлдэггүй. Санхүүгийн сахилга бат муу, борлуулалтын орлогын программ нь шаардлага хангахгүй, он дамнасан өр төлбөр, авлага барагдуулах тал дээр бодитой ажил, арга хэмжээ авч

хэрэгжүүлээгүй, худалдан авах ажиллагааг хуулийн дагуу зохион байгуулдаггүй зэрэг 842,915.6 мянган төгрөгийн 13 алдаа зөрчлийг үндэслэн **"Хангалтгүй"** гэсэн дүгнэлтийг өгсөн.

Аудитаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг улсын байцаагчийн өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг тогтоосон хугацаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанд ирүүлэхийг "Цэнгэг-Ус" ОНӨААТҮГ-ын дарга Алтансүх-д хариуцуулсан болно.

Гишүүд: Аудитаар илэрсэн зөрчил дутагдалд арилгуулах улсын байцаагчийн өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийг тогтоосон хугацаанд хэрэгжүүлэн ажиллаж Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанд биелэлтийг тайлагнах, цаашид зөрчил дутагдлыг давтан гаргахгүй байхыг ОНӨААТҮГ-ын дарга нарт үүрэг болгон хорооны тогтоолоор хяналт шалгалтын дүгнэлтийг хэвээр үлдээхийг хуралд оролцсон гишүүдийн 100 хувийн саналаар дэмжив.

2.Сэлэнгэ аймгийн Газрын харилцаа,барилга хот байгуулалтын газарт хийсэн хяналт шалгалтын үр дүнгийн талаар.

Сэлэнгэ аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газраас хийсэн хяналт Газрын төлбөр ногдуулалттай холбоотой 2023 онд 13 суманд 332 нэгж талбарт 3,911.7 мянган төгрөгийн, 2024 онд 14 суманд 395 нэгж талбарт 7,005.6 мянган төгрөгийн нийт 10,917.3 мянган төгрөгийн газрын төлбөр ногдуулалтыг бүрэн хийгээгүй байна. Газрын дуудлага худалдааны орлогыг төлөвлөхдөө дуудлага худалдааны анхны үнийг тодорхойлох аргачлалын дагуу тооцоогүйгээс 2023 онд 412,796.3 мянган төгрөг, 2024 онд 303,032.9 мянган төгрөг нийт 715,829.2 мянган төгрөгөөр дутуу төлөвлөж төсвийн орлогыг бодитоор үнэн зөв төлөвлөөгүй байна.

Сэлэнгэ аймгийн ГХБХБГ-ын үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт, шалгалтаар нийт 726,746.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснийг цаашид дахин давтан гаргахгүй байх санхүүгийн хяналт шалгалтын улсын байцаагчийн 726,746.5 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 2 зөвлөмж хүргүүлэхээр тус тус шийдвэрлэв.

Сэлэнгэ аймгийн ГХБХГ-т хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэхэд илэрсэн алдаа зөрчлийг үндэслэн **"Бага"** эрсдэлтэй дүгнэлтийг өглөө.

Хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдалд улсын байцаагчийн өгсөн албан шаардлагын хэрэгжилтийг тогтоосон хугацаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газарт ирүүлэхийг Сэлэнгэ аймгийн Татварын газрын дарга Б.Саруултөгс-д хариуцуулав.

Гишүүд: Аудитаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах улсын байцаагчийн өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийг тогтоосон хугацаанд хэрэгжүүлэн ажиллаж Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанд биелэлтийг тайлагнах, цаашид зөрчил дутагдлыг давтан гаргахгүй байхыг Сэлэнгэ аймгийн Татварын газрын даргад үүрэг болгон хорооны тогтоолоор хяналт шалгалтын дүгнэлтийг хэвээр үлдээхийг хуралд оролцсон гишүүдийн 100 хувийн саналаар дэмжив.

3. Шаамар сумын ЗДТГ, ИТХ, ХААГ-ын санхүүгийн үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийсэн үр дүнгийн талаар.

Шаамар сумын ЗДТГ

Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газрын даргын баталсан удирдамжаар Шаамар сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийсэн шалгалтад хамрагдсан хугацааны санхүүгийн төсөв, гүйцэтгэл бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хийсэн эрсдэлийн үнэлгээгээр “Дунд” эрсдэлтэйд тооцож, төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг сумын ЗДТГ-ын эрхлэх асуудлын хүрээнд үйл ажиллагааны горимыг баримталж ажилласан байна гэж дүгнэлээ.

Хяналт шалгалтаар илэрсэн 184,402.0 мянган төгрөгийн зөрчил дутагдалд улсын байцаагчийн өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг тогтоосон хугацаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газарт ирүүлэхийг Шаамар сумын Засаг даргын тамгын газрын дарга Д.Энхзаяа-д хариуцуулсан болно.

Шаамар сумын ИТХ

Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газрын даргын баталсан удирдамжаар Шаамар сумын ИТХ-ын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт шалгалтад хамрагдсан хугацааны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийсэн эрсдэлийн үнэлгээгээр “Дунд” эрсдэлтэйд тооцож, сумын ИТХ-ын нарийн бичгийн эрхлэх асуудлын хүрээнд үйл ажиллагааны горимыг баримталж ажилласан байна гэж дүгнэлээ.

Хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдалд улсын байцаагчийн өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг тогтоосон хугацаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газарт ирүүлэхийг Шаамар сумын ИТХ-ын нарийн бичгийн дарга Нарангэрэл-д хариуцуулсан болно.

Худалдан авах ажиллагааны газар

Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газрын даргын баталсан удирдамжаар ХААГ-ын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийсэн шалгалтад хамрагдсан хугацааны санхүүгийн төсөв, гүйцэтгэл бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хийсэн эрсдэлийн үнэлгээгээр “Дунд” эрсдэлтэйд тооцож, төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн эрхлэх асуудлын хүрээнд үйл ажиллагааны горимыг баримталж ажилласан байна гэж дүгнэлээ.

Хяналт шалгалтаар илэрсэн 3,727.1 мянган төгрөгийн зөрчил дутагдалд улсын байцаагчийн өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг тогтоосон хугацаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газарт ирүүлэхийг Худалдан авах ажиллагааны газрын дарга Д.Октябрь-д хариуцуулсан болно.

Гишүүд: Аудитаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах улсын байцаагчийн өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийг тогтоосон хугацаанд хэрэгжүүлэн ажиллаж Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанд биелэлтийг тайлагнах, цаашид зөрчил дутагдлыг давтан гаргахгүй байхыг Зүүнбүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын даргад үүрэг болгон хорооны тогтоолоор хяналт

шалгалтын дүгнэлтийг хэвээр үлдээхийг хуралд оролцсон гишүүдийн 100 хувийн саналаар дэмжив.

ШИЙДВЭРЛЭСЭН НЬ:

1. Дотоод аудитын хорооны даргын батлагдсан удирдамжаар Цэнгэг -Ус ОНӨААТҮГ-ын 2023-2024 оны үйл ажиллагаанд хийсэн дотоод аудитын хүрээнд байгууллагын засаглал, санхүүгийн үйл ажиллагаанд хууль, тогтоомж, дүрэм журмыг хэрэгжүүлдэггүй. Санхүүгийн сахилга бат муу, борлуулалтын орлогын программ нь шаардлага хангахгүй, он дамнасан өр төлбөр, авлага барагдуулах тал дээр бодитой ажил, арга хэмжээ авч хэрэгжүүлээгүй, худалдан авах ажиллагааг хуулийн дагуу зохион байгуулдаггүй зэрэг алдаа зөрчлийг үндэслэн **"Хангалтгүй"** гэсэн дүгнэлтийг өгч эрсдэлтэйд тооцож, төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн гаалийн бүрдүүлэлт, эрхлэх асуудлын хүрээнд үйл ажиллагааны горимыг баримталж ажилласан байна гэсэн дүгнэлт гарсан.
2. Монгол Улсын Сангийн Сайдын баталсан "нэгдсэн хяналт шалгалтын удирдамж"-ийг үндэслэн Сэлэнгэ аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газарт хийсэн хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэхэд илэрсэн алдаа зөрчлийг үндэслэн **"Дунд"** эрсдэлтэй дүгнэлтийг,
3. 2025 оны хяналт шалгалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан Шаамар сумын Засаг даргын тамгын газар, ИТХ, Сэлэнгэ аймгийн Худалдан авах ажиллагааны газрын санхүүгийн үйл ажиллагаанд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэхэд илэрсэн алдаа зөрчлийг үндэслэн **"Дунд"** эрсдэлтэй дүгнэлтийг, тус тус өглөө.

Гишүүд: Дотоод аудитын хорооны тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Дотоод аудитын хорооны нарийн бичгийн дарга (Т.Мөнхзул)-д үүрэг болгох нь зүйтэй гэж хорооны гишүүдийн 100 хувийн саналаар дэмжиж тогтоолын төслийг батлахаар санал нэгдэв.

ТАНИЛЦСАН:

ДОТООД АУДИТЫН ХОРООНЫ
ДАРГА:

Н.ЛХАГВАДОРЖ

ТЭМДЭГЛЭЛ ХӨТӨЛСӨН:

АХЛАХ ДОТООД АУДИТОР СХШУАБ:

Т.МӨНХЗУЛ